Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Niklas Møllenberg
Naturstyrelsen Thy
Vester Vandet, Søholtvej 6
8800 Thisted

J.NR. 2026 - 128678
Ref. IHART
Den 15. november 2026

Dispensation til bekæmpelse af rynket rose inden for klitfredningslinjen

Ansøgning
Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens[1] § 8 til bekæmpelse af rynket rose med nedgravning, oprykning og behandling med biorotor inden for klitfredningslinjen på ejendommene matr.nr. 1a og 1ez Hansted By, Hansted, og matr. nr. 47a, 47d, 47e Klitmøller Huse, V. Vandet, i Thisted Kommune.

Afgørelse
Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1 jf. § 8, samt klitfredningsbekendtgørelsen[2] § 1, jf. § 4, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun klitfredningslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

I den konkrete sag skal Kystdirektoratet endvidere vejlede om, at der bl.a. efter naturbeskyttelseslovens § 29 a og artsfredningsbekendtgørelsens § 10 gælder et forbud mod at forstyrre, indfange/flytte og dræbe beskyttede bilag IV-arter. Da det i forbindelse med vurderingen af arternes levesteder er vurderet, at sådanne beskyttede arter sandsynligvis forefindes i området, bør du kontakte Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), som relevant myndighed, for at modtage vejledning herom samt evt. en tilladelse efter artsfredningsbekendtgørelsen.

SGAV oplyser at de har følgende informationsside, hvor der også er et link til ansøgningsskemaet: https://sgavmst.dk/arter/artsforvaltning/beskyttede-arter. Du har selv ansvaret for at ansøge hos relevante myndigheder, uagtet om de måtte have modtaget en kopi af afgørelsen.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

---

[1] Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

[2] Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.

Vilkår for dispensationen
Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Arealerne skal reetableres hvis nødvendigt efter kørsel og gravning, således at landskabets hidtidige karakter og topografi genskabes.
- Hvis der skulle opstå sandflugt som følge af gravning, skal der ske tilplantning med hjælme eller udlægning af grene til dæmpning.

Afgørelsen kan påklages
Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen
Naturstyrelsen Thy er lodsejer på en række matrikler indenfor Natura2000 område nr. 24 Hanstholm Reservatet, Hanstholm Knuden, Nors Sø og Vandet Sø, se Fig. 1. Naturstyrelsen Thy ønsker dispensation til at bekæmpe den invasive art rynket rose, der udgør en væsentlig trussel for Natura2000-områdets habitatnatur.

Fig. 1. Modtaget fra ansøger. Oversigtskort over matrikler hvor naturstyrelsen Thy er lodsejer indenfor klitfredningsbeskyttelseslinjen i Natura 2000-område nr. 24 Hanstholm Reservatet, Hanstholm Knuden, Nors Sø og Vandet Sø.

Ansøger oplyser følgende om behovet for bekæmpelse:

"Ansøgningen om dispensation sendes i forbindelse med Naturstyrelsen Thys målsætninger for lysåben natur for Natura 2000-område nr. 24 Hanstholm Reservatet, Hanstholm Knuden, Nors Sø og Vandet Sø. Det er i plejeplan 2022-2027 for pågældende område indskrevet, at Naturstyrelsen Thy løbende skal udføre plejetiltag af hensyn til lysåbne naturtyper ved bekæmpelse af invasive arter for naturtyperne grå/grøn klit, klithede, havtornklit, klitlavning og gårisklit. Derudover skal Naturstyrelsen Thy iværksætte en ekstra stor indsats for bekæmpelse af den invasive art rynket rose, på naturtyperne grå/grøn klit og klithede hvor rynket rose udgør en forekomst på over 10 % af naturtypens areal."

Ansøger oplyser at have været en del af det europæiske naturprojekt LIFE REDCOHA, Genopretning af sårbar natur langs Vestkysten, hvor forskellige metoder til bekæmpelse af rynket rose er afprøvet. På baggrund af erfaringer fra projektet har Naturstyrelsen Thy valgt forskellige metoder til bekæmpelse

afhængig af områdets topografi og mulighed for gravearbejde, samt om der er tale om første bekæmpelse eller genbehandling.

I nærværende ansøgning ønsker Naturstyrelsen Thy at bekæmpe rynket rose med nedgravning, genbehandling med oprykning eller genbehandling med biorotor, på arealer som vist i Figur 2 og 3. Hele arealet, hvor der ønskes bekæmpelse, er en del af Natura 2000-området og er kortlagt som habitatnatur, af typerne grå/grøn klit (2130), hvid klit (2120), havtornklit (2160), klithede (2140), klitlavning (2190) og gårisklit (2170).
En del af arealet er tillige kortlagt som beskyttet natur (hede) jf. naturbeskyttelseslovens §3.

Fig. 2. Modtaget fra ansøger. Kort over indsatsområde inden for klitfredningslinjen i Natura2000 område N24, hvor ansøger ønsker at bekæmpe rynket rose med henholdsvis nedgravning (gråt), genbehandling med oprykning (grøn) eller genbehandling med biorotor (lyseblå).

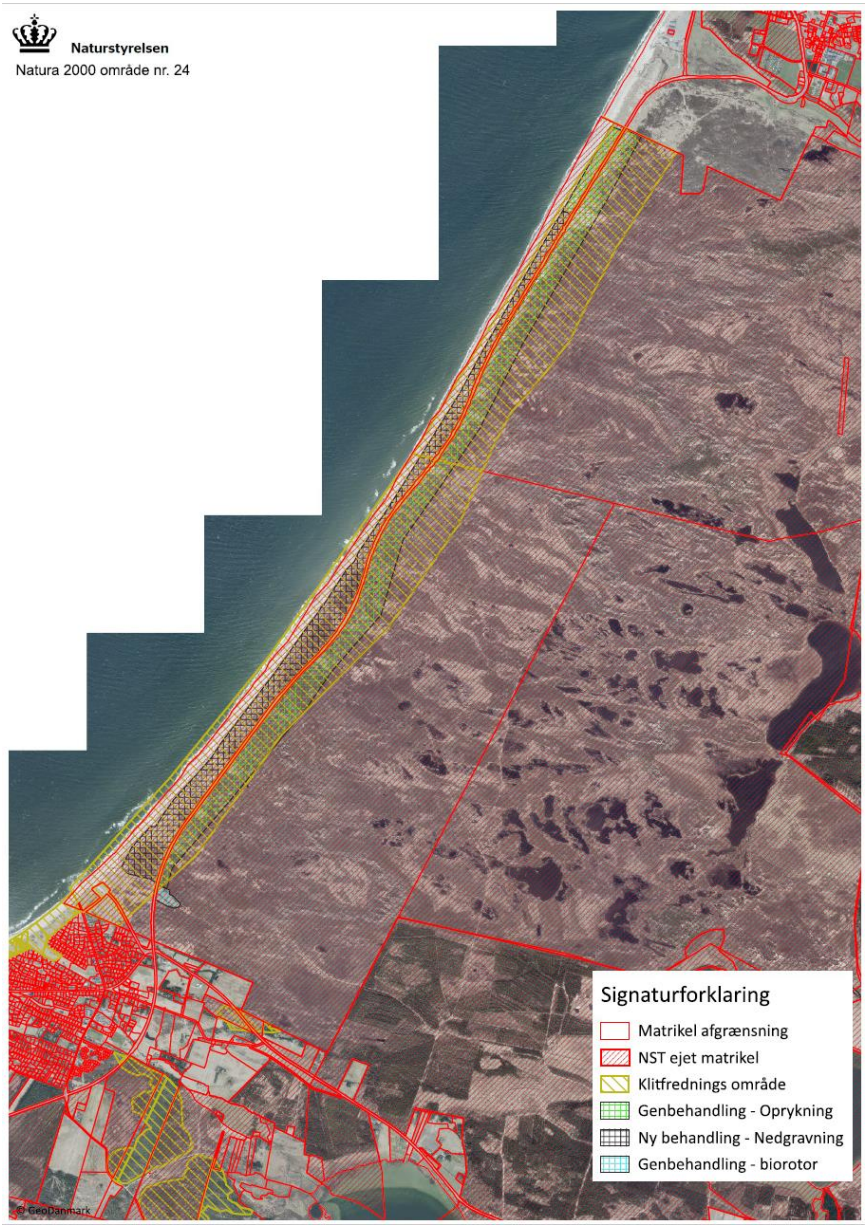

Fig. 3 Modtaget fra ansøger. Indsatsområdet i Natura2000 område N24. Det klitfredede areal er markeret med orange signatur. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også omfattet af bestemmelserne om klitfredningen. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel. Indsatsområdet hvor der søges om bekæmpelse af rynket rose med nedgravning er markeret med henholdsvis grå for nedgravning, grøn for genbehandling med oprykning og lyseblå for genbehandling med biorotor. Hele indsatsområdet er beliggende inden for Natura2000 området.

Ansøger oplyser følgende om bekæmpelsesmetoderne:

”Flade arealer/let skråning (arealer uden mulighed for at gå i dybt i jorden):
Bekæmpelse i form af fræsning med biorotor monteret på traktor. Biorotoren arbejder ned til ca. 30 cm i jorden, hvor den river/flår de over- og underjordiske

dele af planten i stykker. Materialet fra planten hvirvles op i luften og lægges øverst på jorden, hvor det vil udtørre. Det vurderes at denne bekæmpelsesmetode skal gentages 2-3 gange, med en efterfølgende manuel optrækning af vækstskud. Naturstyrelsen Thy har afprøvet denne teknik til bekæmpelse af rynket rose indenfor Natura 2000-områderne nr. 28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø og nr. 24 Hanstholm Reservatet, Hanstholm Knuden, Nors Sø og Vandet Sø.

Skråninger og flade arealer: *Bekæmpelse med nedgravning af rynket rose ved brug af gravemaskine. Maskinen graver et 5 m dybt hul, hvor hele planten lægges ned i hullet og tildækkes med det først opgravede materiale. Terrænet vil tilstræbes genskabt efter nedgravning ved brug af gravemaskine. Det vurderes at denne bekæmpelsesmetode ikke skal gentages, men at der kan være behov for en efterfølgende manuel/maskinel optrækning af vækstskud. Naturstyrelsen Thy har afprøvet denne teknik til bekæmpelse af rynket rose indenfor Natura 2000-områderne nr. 25 Vangså Hede og nr. 13 Svinkløv Klitplantage og Grønne Strand.*

Genbehandling:
Naturstyrelsen Thy ønsker at foretage en genbehandlende pleje af tidligere behandlede områder, hvor indsatsen har været i form af nedgravningen. Nedgravningen af rynket rose viser sig som værende den klart mest effektive metode, men kan stadig kræve opfølgende pleje.
I samarbejde med en entreprenør har Naturstyrelsen Thy udviklet et redskab til en mindre gravemaskine (5-7 ton), som kan oprykke rynket rose. Denne metode muliggør en punktorienteret behandling, der kun arbejder i jordlagets øverste 30-50 cm og dermed undgår at forstyrre tidligere nedgravet materiale. Redskabet er en stor "riveklo", som kan fange rosens rodsystem og oprykke dem for at efterfølgende ryste sand/jord fra og henligge materialet til udtørring. Føreren af gravemaskinen er i stand til at se evt. videre rodudløb og foretage flere indgreb såfremt det vurderes nødvendigt for at bekæmpe planten effektivt. Metoden er effektiv til behandling af større arealer og samtidig skønsom overfor andet vegetation grundet den lille maskinstørrelse. Gravemaskinen har et lavt tryk fra bælter, hvilket påvirker arealet og vegetation i et minimalt omfang. Hvis indsatsen gennemføres rettidigt, vil mængde af plantemateriale være begrænset og kan efterlades til udtørring på stedet. Hvis der er opstået meget genvækst, kan det være nødvendigt at fjerne materialet."

Ansøger oplyser at indsatsen ses ske i perioden fra oktober til december måned, samt at:

"Naturstyrelsen Thy vil udføre bekæmpelsen udenfor fuglenes yngletid. Ved bekæmpelse af rynket rose skal maskinerne køre den korteste vej fra busk til busk. Naturstyrelsen Thy vil tage hensyn til kendte forekomster af særligt sjældne, rødlistede eller fredede arter inden for de pågældende arealer. Yderligere vil Naturstyrelsen Thy tage hensyn til forekomster af habitatdirektivets bilag IV arter i de omhandlede arealer. Bekæmpelse af rynket rose vil fremme biotopernes kvalitet som potentielt levested for bl.a. markfirben og sjældne plantearter som strand-snerle og skotsk lostilk, samt de for naturtypen karakteristiske plantearter."

Ansøger oplyser yderligere:

"Det forventes ikke at bekæmpelses af rynket rose vil medføre sandflugt, da rosebuskene er sporadisk placeret. Bekæmpelsen vil derfor være punktorienteret og erfaringerne fra LIFE REDCOHA viser at den bare sandflade relativt hurtigt vokser til med den for naturtypen karakteristiske planter. Hvis der opstår problemer med sandflugt, så vil de pågældende arealer blive dæmpet med udplantning af sandhjælme eller udlægning af grene.
Der vil være lavet en plan for hurtigt dæmpningsforanstaltninger, hvis indgrebene skulle forårsage en sandfugning der måtte give gener for nærtliggende naboer."

Arealet, der ansøges om, indgår i det fredede område Hanstedreservatet, og afgørelsen sendes derfor til Fredningsnævnet, der er myndighed på området.

Arealet, der ansøges om, indgår i natur- og vildtreservatet Hanstholm, og afgørelsen sendes derfor tillige til Naturstyrelsen, der er myndighed på området.

Arealet, der ansøges om, indgår i nationalpark Thy, og afgørelsen sendes derfor til Nationalpark Thy.

En del af området, der ansøges om, er registreret som beskyttet natur af typen hede, jf. naturbeskyttelsesloven §3, og afgørelsen sendes derfor til Thisted Kommune, der er myndighed på området.

En del af området, der ansøges om, er registreret som fortidsminde (befæstning) og afgørelsen sendes derfor også til Slots- og Kulturstyrelsen og Museum Thy.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse
I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra klitfredningslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000
Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 24, Hanstholm Reservatet, Hanstholm Knuden, Nors Sø og Vandet Sø, der omfatter habitatområde nr. 24 Hanstholm Reservatet, Nors Sø og Vandet Sø, habitatområde nr. 220 Hanstholmknuden samt fuglebeskyttelsesområde nr. 22 Hanstholm Reservatet.

Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-områderne ses i bilag 3.

Natura 2000-område nr. 24 er specielt udpeget for at beskytte de store sammenhængende arealer med klitnatur, områdets store skrænter med kalkoverdrev, områdets mange næringsfattige søer, de to store kalkrige søer, Nors Sø og Vandet Sø, samt ynglesteder for trane og tinksmed. Området er landets væsentligste ynglested for tinksmed. Klitområdet består af store sammenhængende arealer med klithede, grå/grøn klit og fugtige klitlavninger samt mange næringsfattige søer. Desuden findes klittyperne forklit, hvid klit, gråriskit og havtornklit i området samt sure overdrev og rigkær.

Der er ikke kortlagt nogen levesteder for arter på udpegningsgrundlaget indenfor de ansøgte arealer. De nærmeste kortlagte levesteder for en art på

udpegningsgrundlaget er flere mindre levesteder for stor vandsalamander ca. 100 m øst for indsatsområdet, alle i god tilstand.

Kystdirektoratet vurderer, at det ansøgte ikke vil have en negativ påvirkning på stor vandsalamander. Der er i vurderingen lagt vægt på, at ingen af artens overordnede ynglehabitater (alle typer af søer og temporære søer) eller fødesøgningsområder (der foruden ynglehabitater er alle typer skovmiljøer) bliver direkte eller indirekte påvirket af det ansøgte.

Der er herudover kortlagte levesteder for tinksmed, i høj tilstand, ca. 550 m øst for indsatsområdet.

Det vurderes at det ansøgte ikke har en væsentlig påvirkning på levesteder for tinksmed i Natura2000 området. Levestederne er kendetegnet ved god hydrologi og store vandflader med passende vegetationshøjde, få høje strukturer og en meget lav menneskelig forstyrrelse. Der er i vurderingen lagt vægt på at den ansøgte bekæmpelse ikke berører disse områder eller vil påvirke deres hydrologi, samt på at indsatsen vil foregå i vintermånederne, hvor tinksmeden overvintrer i Afrika og således ikke er tilstede i området.

Området, hvor der ansøges om bekæmpelse af rynket rose med nedgravning, er kortlagt med de lysåbne habitatnaturtyper klithede (2140), grå/grøn klit (2130), klitlavning (2190), hvid klit (2120), havtornklit (2160) og gårisklit (2170). Tilstanden for områderne er overvejende god, med enkelte arealer med klithede og grå/grøn klit i moderat tilstand, og et område med gårisklit i høj tilstand.

Det fremgår af Natura 2000-planen for området, at arealerne med klithede (2140) langt overvejende er i god/høj tilstand, med en mindre del af arealet i moderat tilstand. Arealerne i god/høj tilstand er karakteriseret ved store sammenhængende arealer med en høj dækning af dværgbuske, få eller ingen invasive arter og stedvist et relativt højt artsindeks. Arealerne i moderat tilstand er stedvist præget af et forholdsvis ringe artsindhold, tilgroning med middel og høj græs- og urtevegetation samt begyndende tilgroning med vedplanter og invasive arter i varierende omfang.

Det fremgår af Natura 2000-planen for området, at arealerne med grå/grøn klit (2130) overvejende er i god tilstand, med en mindre del af arealet i moderat tilstand. Arealerne i god tilstand er primært karakteriseret ved et forholdsvist godt artsindeks og en passende vegetationshøjde. Arealerne i moderat tilstand er præget af et forholdsvis ringe artsindeks samt begyndende tilgroning med vedplanter og invasive arter i varierende omfang.

Det fremgår af Natura 2000-planen for området, at arealerne med klitlavning (2190) langt overvejende er i god/høj tilstand, med en mindre del af arealet i moderat tilstand. Arealerne i god/høj tilstand har naturlig hydrologi, få eller ingen invasive arter, og stedvist et relativt højt artsindeks. Arealerne i moderat tilstand er stedvist præget af et forholdsvis ringe artsindhold med dominans af især blåtop samt begyndende tilgroning med vedplanter og invasive arter i varierende omfang.

Det fremgår af Natura 2000-planen for området, at arealerne med gråris klit (2170) langt overvejende er i god/høj tilstand, med en mindre del af arealet i moderat tilstand. Arealerne i god/høj tilstand er karakteriseret ved en høj dækning af gråris og stedvist et relativt højt artsindeks. Arealerne i moderat tilstand er bl.a. præget af relativt lavt artsindhold og spredte forekomster af invasive arter (rynket rose, bjergfyr og sitkagran).

Det fremgår af Natura 2000-planen for området, at arealerne med hvid klit (2120) er i god tilstand, hvilket tilskrives større åbne partier og dominans af hjælme. På arealerne er der dog registreret forekomst af vedplanter og invasive arter i form af rynket rose i begrænset omfang.

Det fremgår af Natura 2000-planen for området, at arealerne med havtornklit (2160) langt overvejende er i god/høj tilstand, med en mindre del af arealet i moderat tilstand. Arealerne i god/høj tilstand har overordnet set et relativt højt artsindeks, en høj dækning af havtorn og kun spredte forekomster af invasive arter (rynket rose). Arealet i moderat tilstand er præget af ringe artsindhold samt begyndende tilgroning med rynket rose.

Det fremgår af Natura 2000-planen, at de overordnede målsætninger for området omfatter, at arealet med klitnatur udvides.

Det fremgår bl.a. af Natura 2000-planens indsatsprogram, at:

- Der arbejdes for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje også til gavn for tilknyttede fugle og arter.
- Der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper og skovnaturtyper.
- Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på 153 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning.

Det fremgår af Thisted Kommunes Natura 2000-handleplan, at et af hovedformålene med indsatser i området fra 2022-2027 er at bekæmpe invasive arter.

Det fremgår af Natura 2000-handleplanen, at der er behov for bekæmpelse af invasive arter i lysåbne naturtyper, på arealer hvor invasive arter udgør mere end 10 % af arealet. Bekæmpelsesbehovet omfatter i alt 519,5 ha på arealer, hvor Naturstyrelsen er ansvarlig, og op til 70,81 ha på arealer, hvor Thisted Kommune er ansvarlig.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt i negativ retning. Kystdirektoratet vurderer derimod, at den ansøgte bekæmpelse af rynket rose har et naturforbedrende formål, der vil have en positiv påvirkning på Natura 2000-området. Der er i vurderingen særligt lagt vægt på, at bekæmpelse af invasive arter fremgår af både Natura 2000-planen og Natura 2000-handleplanen for området som en nødvendig indsats for at sikre de lysåbne klitnaturtyper, og at rynket rose er identificeret i planerne som en af de invasive arter.

Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering samlet set medføre en positiv påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter
På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er potentielt levested for bilag IV-arten markfirben. Der er på arter.dk registreret markfirben i den vestlige del af indsatsområdet i 2025, og det vurderes som sandsynligt at markfirben kan forekomme i området, da arealet er kortlagt som hede.

Tæt bevoksning af rynket rose vurderes ikke som egnet habitat for markfirben, men de kan anvende kanten af et krat med rynket rose, ligesom de vil kunne anvende et område hvor bevoksningen af rynket rose er lav og /eller spredt, som den angives at være i indsatsområdet, jf. ansøger.

Det vurderes, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på områdets egnethed som levested for markfirben. Det er indgået i vurderingen, at der er tale om punkt bekæmpelse af enkeltstående buske i et begrænset område, der er beliggende i et større område, hvor der vurderes at være andre egnede levesteder for markfirben.

Det vurderes tillige, at bekæmpelse af rynket rose vil forbedre områdets egnethed som levested for markfirben, da området efter rydning vil fremstå mere åbent og med lavere bevoksning.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for markfirben.

Begrundelse for afgørelsen
Det ansøgte ligger inden for klitfredningslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Efter § 8, stk. 1, må der ikke foretages ændringer i tilstanden af klitfredede arealer. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, herunder etableres hegn eller placeres campingvogne og lignende, og arealerne må ikke afgræsses. Der må heller ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Klitfredningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, fastsætter ud over de forbud, der er nævnt ovenfor i naturbeskyttelseslovens § 8, stk. 1, at det på klitfredede arealer ikke er tilladt at;

1. fjerne eller beskadige træer, planter eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning,

2. køre med motorkøretøjer, herunder knallerter, uden for lovligt anlagte veje,
3. campere, opstille telte, bænke eller faste indretninger,
4. foretage gravearbejde,
5. afbrænde vegetation, kvast eller lignende, og
6. cykle, ride eller færdes med heste uden for lovligt anlagte veje.

Jf. klitfredningsbekendtgørelsens § 1, stk. 4, gælder reglerne i stk. 1, nr. 2, 5 og 6, ikke på den ubevoksede strandbred.

Der er ansøgt om dispensation til bekæmpelse af rynket rose ved nedgravning, oprykning og behandling med biorotor.

Kystdirektoratet bemærker, at gravearbejde samt kørsel i klitterne uden for anlagt vej er dispensationskrævende.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra klitfredningen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Kystdirektoratet finder, at den ansøgte naturpleje (bekæmpelse af en invasiv art) udgør et særligt tilfælde, der kan opnå dispensation fra klitfredningen. Der er i vurderingen særligt lagt vægt på, at den ansøgte bekæmpelse af invasive arter fremgår af både Natura 2000-planen og Natura 2000-handleplanen for området som en nødvendig indsats for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper. Projektets karakter vurderes på denne baggrund, at være til gavn for områdets fremtidige naturmæssige status og landskabelige fremtræden som åbent klitlandskab, da det er med til at begrænse udbredelse og spredning af rynket rose, som udgør et betydeligt problem i klitnaturtyperne.

Kystdirektoratet vurderer, at der i den konkrete sag er særlige forhold, der kan begrunde at der gives dispensation til gravning inden for klitfredningen, samt kørsel med maskinel, der anvendes til nedgravning og bekæmpelse af rynket rose, uden for anlagt vej. Der er i vurderingen lagt vægt på, at den ansøgte kørsel og gravearbejdet er nødvendige for at kunne bekæmpe rynket rose. Der er yderligere lagt vægt på, at der med de valgte bekæmpelsesmetoder er en begrænset risiko for sandflugt. Der er i denne sammenhæng lagt vægt på at der er tale om bekæmpelse af sporadisk placerede buske, og der ikke er tale om større sammenhængende områder.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til bekæmpelse af rynket rose med nedgravning, oprykning og behandling med biorotor, samt til kørsel uden for anlagt vej.

Med venlig hilsen

Martin Kangas Christensen
Miljøstyrelsen

Bilagsliste:
Bilag 1: Lovgrundlag
Bilag 2: Klagevejledning
Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Thisted Kommune, teknisk@thisted.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Thy, dnthy-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Nordvest v/ Jørn Schjøtler, nordvest@friluftsraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Thisted, thisted@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlige del, nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Museum Thy, kontakt@museumthy.dk
- Nationalpark Thy, thy@danmarksnationalparker.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.mst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven
Af naturbeskyttelseslovens[3] § 8 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af klitfredede arealer. Formålet med bestemmelserne om klitfredning er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for klitfredningen. Der må heller ikke foretages gravearbejde, etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, arealerne må ikke afgræsses, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens § 8a. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af klitfredningsbekendtgørelsens[4] § 1 fremgår, at det på de klitfredede arealer blandt andet ikke er tilladt at fjerne beplantning eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning, køre med motorkøretøjer uden for lovligt anlagte veje, at opstille telte og lignende eller at foretage gravearbejde, at cykle eller ride uden for lovligt anlagte veje.

Kystdirektoratet kan gøre undtagelse fra forbuddene, jf. § 4.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om klitfredningslinjen meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af klitfredningen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse
Ifølge habitatbekendtgørelsen[5] skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra klitfredningen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

[3] Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.
[4] Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.
[5] Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra klitfredningen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 43, Hanstholm Reservatet, Hanstholm Knuden, Nors Sø og Vandet Sø, der omfatter 24 Hanstholm Reservatet, Nors Sø og Vandet Sø, habitatområde nr. 220 Hanstholmknuden samt fugle-beskyttelsesområde nr. 22 Hanstholm Reservatet.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 24		
Naturtyper:	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Gårisklit (2170)
	Klitlavning (2190)	Lobeliesø (3110)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Urtebræmme (6430)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Liden najade (1833)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	Damflagermus (1318)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 220		
Naturtyper:	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klithede* (2140)	Havtornklit (2160)
	Gårisklit (2170)	Klitlavning (2190)
	Kalkoverdrev* (6210)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 22		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Sædgås (T)
	Kortnæbbet gås (T)	Rørhøg (Y)
	Trane (Y)	Hjejle (Y)
	Tinksmed (Y)	Natravn (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Ege-blandskov (9160) er ikke tilstede i habitatområde H24. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

(fra *Natura 2000-planen 2022-27*)